

Rozwój mowy dziecka i jego wspieranie [1]

Rozwój mowy dziecka i jego wspieranie.

W trakcie rozwoju mowy dziecka mamy do czynienia z kilkoma jego etapami:

1. **Okres melodii** (do ukończenia 1. roku życia): dziecko komunikuje się z dorosłymi za pomocą krzyku, głuży, gaworzy, wymawia pierwsze wyrazy: mama, tata, baba
2. **Okres wyrazu** (1-2 rok życia) : dziecko wypowiada się jednowyrazowo, wymawia już wszystkie samogłoski, poza nosowymi: a, e oraz wymawia niektóre samogłoski: p, b, m, t, d, n, k, ś, ź, ć, dź.
3. **Okres zdania** (2-3 rok życia): dziecko porozumiewa się prostymi zdaniami, potrafi wymówić wszystkie samogłoski, pojawiają się kolejne spółgłoski: pi, bi, mi, ni, f, fi, w, wi, l, li, ki, g, gi, ch
4. **Okres swoistej mowy dziecięcej** (3-7 rok życia): dziecko powinno umieć komunikować się z dorosłymi, pojawiają się kolejne głoski: w wieku 5, z, c, dz oraz ok. 5. roku życia r, sz, ż, cz, dż. Siedmiolatek powinien mieć utrwaloną poprawną wymowę wszystkich głosek oraz technikę mówienia.

Jaki wspierać rozwój mowy dziecka?

Stymulacja rozwoju mowy dziecka powinna odbywać się już od chwili narodzin, w związku z tym ważne jest aby:

W pierwszym roku życia:

- często mówić do dziecka
- nazywać otaczające go przedmioty, wykonywane czynności
- od ok. czwartego miesiąca życia zachęcać dziecko do naśladowania głosek, sylab
- używać wyrazów dźwiękonaśladowczych : piesek robi hau hau, kotek robi miau miau
- ważne jest także dbanie o sprawność narządów mowy (warg, policzków, języka, podniebienia), w związku z tym należy unikać wszelkiego typu smoczków, pamiętać, że oprócz innych walorów,

karmienie dziecka piersią jest doskonałym ćwiczeniem usprawniającym język, wargi i policzki dziecka. Należy także unikać zbyt długiego karmienia dzieci produktami płynnymi, jeśli jest to już możliwe przyzwyczajając do żucia, gryzienia.

W drugim roku życia:

- rodzic wskazuje przedmioty i wypowiada ich nazwę lub dźwięk związany z przedmiotem: tik-tak, brum-brum itp.
- zachęcać dziecko do powtarzania samogłosek i sekwencji samogłosek: a o u aou
- zwracać uwagę na tempo mówienia do dziecka oraz wyrazistą mimikę oraz gest: np. gdy mówimy do dziecka *daj* wyciągamy rękę
- wspólne czytanie bajek: czytamy i jednocześnie opowiadamy ilustracje, pytamy co to jest?, kto to jest?

W trzecim roku życia:

- można już stosować wszelkiego typu zabawy, gry językowe: zagadki, rymowanki, nazywanie co zniknęło, nadawanie imion postaciom z bajek, nazywanie czynności, przedmiotów, określanie do czego służą

W czwartym roku życia:

- układanie historyjek obrazkowych z pytaniami o przyczynę i skutek
- aranżowanie zbaw tematycznych, np. pacjenta i lekarza, kupującego i sprzedającego
- w trakcie czytania bajek rodzic powinien sprawdzać (w trakcie czytania) poziom rozumienia tekstu
- stopniowo wprowadzać przyimki: na do z dla pod nad, przed, za

W piątym i szóstym roku życia:

- opowiadanie na podstawie obrazków
- zabawa rymami
- uczenie zachowań społecznych: zachowanie przy powitaniu, pożegnaniu
- używanie konwencjonalnych formuł językowych w zabawach tematycznych
- zabawy literami, głoskami

Oprac. M. Stanek-Moś, na podstawie: „Jak wspierać rozwój mowy dzieci w wieku 0-6 lat? Informator dla rodziców”

Source URL: <https://ppociaz.noweskalmierzyce.pl/en/node/146>

Links:

[1] <https://ppociaz.noweskalmierzyce.pl/en/node/146>